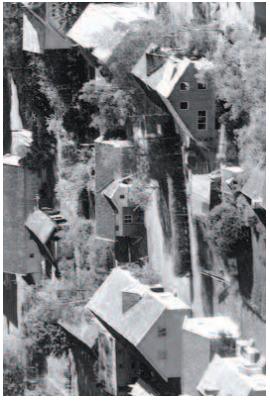

Foto motstående side:
Storgata ned Høiendal. Legg
merke til nestebildningen mot
Apoteket. Postkort fra Mittet.

Gåden før ombygging.
Håndkolorert bilde.

Funks slakteri 1935. Pølsmakarken midtinn.
Läven til venstre og bak den slakteri og gruehus.
Foto: Widerøe/Akershusmuseet (utsnitt)

Høiendal også kalt
Furusethgården

- Bygget før 1900 i sveitserstil
- Ombigget, trolig på 1920-tallet
- Bolig, slakteri og kjøfotrening
- Har senere rommet bl.a
klesforetning, reisebyrå og
gullsmed

På hjulet

Lørdag kveld, august 1992. Foran Furusethgården i Storgata står tre biler parkert. De har fronten ut mot gata, står så lett at sidespeilene nesten berører hverandre. Vinduene er svevet ned, dunkingen fra bassen på Tina Turners "The best" bærer langt, for volumen på spilleren i Volvø'n skrus ned og praten mellom bilene fortsetter:

"Rått! Skikkelig tørr lyd, banker skikkeltig". Det er gutter i framsetene, en og annen har hockeysveis. Jenter bak, tupert å og skinnjakker. Alle er fra omlandet rundt Jessheim: Borgen, Gjøstad, Algarheim, Sand og Nord-Kisa. Enda fra Sarumsand, Ånes, Klostfjord, Nannestad eller Gjerdum. Dette er bygdeungdommens domene, de fra selve Jessheim betraktet det hele på litt avstand.

En rød Opel swinger inn til, stopper, vinduet går ned: "Trur dere ikke Capri'n ble stoppa av snuten!" "Han spann, øruerett på industri'n, en eller annen nabo har sikkert ringt. Dem stoppa'n da han var på veg hit." "Mista'n lappan?" "Tvert! Han prøvde å mekke, men gummi'n hang helt opp til bakkula". "Rart han ikke stakk - ingen kjører fra ham, sist heig var det en som tak til hlesvingen da'n skulle henge på."

Storgata er full av biler. Skarpe farger, brede hjul, tusenmetre i grillen, noen har wonderbaum i spissen. Jentene i baksetet prater om slitt, i hvert fall der sterene ikke spiller for nøyt. Gutta i prater om bilene som kjører forbi:

"Sjekk der er Olsen med Fjaten. Trude kassa hans var gåen." "Dæven, Vinne har senka Boforsen mer! Za'n skulle ta en rund til foran, snart dette vel fjøra tur!" "Sjekk Oper'n til Mos, steike å rá den farven er."

En motorsykkel kommer opp Veibergata, svinger opp mot Kjeller'n. "Sjekk, nå vrir' n på rullen". Sykkelen skrikter til, opp på bakhjulet nesten hele veien til krysset. "H2'n er driftsprek, går opp hvert. Flaks for n at snuten er travl!" - latteren runger, mest i forseine. "Svarte jeg må'n bli med på Eso'n ai!" Billene svinger sakte ut i Storgata, glir forbi Kjeller'n og Obs'n og videre ut i natta. Bassangen fra Michael Jacksons "Black or White" henger litt igjen for den også drukner i Storgatas festlyder.

Furuseth

- SLAKTER FOR EGEN REGNING

I år 1900 var Martin C. Furuseth 'slagter for egen regning' på hjemgården Kisa. Fem år seinere ble det første skrittet tatt for utvidelse, virksomheten ble flyttet til eiendommen "Høiendal" i Storgata på Jessheim. Furuset var "storslakter i" gata. Huset ble i fort for lite for virksomheten, og som de fleste eiendomme på Storgata østside fikk eiendommen etter hvert et helt tun av uthus på baksiden. Rett bak huset lå pølsmakert, og vinkelrett på dette en låve med forlager, vedskåle og andre lagerrom. Giennom låven var det en giennomgang til baksiden, hvor det lå et grisenhus for oppføring av slakteris, slakteri og et kjøkkens. Selve slakteriet var det minste huset i anlegget, og rommet også et lagerrom for nudene. Dyrene ble avlivet, for så å henge til døgden etter. Derefter ble de dekt i halve

huset. Nå heller ikke særlig store i starten. På 1920-tallet var Jessheim sentrum et forretningsstrok, med asfalt og eksos. Lukten fra Furuseths slakteri skulle flytte Romerikes blad om sakten, og fikk uttalelse fra formannen i handelsstanden Haakon Dahl:

"Vi ser på en flytting av slakteriet med glede. Et slakteri behøver ikke ligge i et forretningsstrok. Det hender jo oft og ofte at det lukter grisevond i ordset rette forstand fra en slik virksomhet, og det er vel neppe til å umtgå. Dessuten stårer dyr av - som vi kan se i gatebildet."

Furuseth slakteri flyttet til Dal og har blitt østlandets største privateide slakteri. Nå dette skrives er det igjen under utvidelse.

Virksomheten vokste stadig, med nye bygg både på 50 og 60-tallet. Virksomheten ble såpass stor at mange så det som en fordel da Furuseth flyttet ut av Jessheim og Kvaerner til slutt la ned pølsmakert. Da slakteriene ble etablert var Jessheim et litested med landlig preg. Det var grusveg også i Storgata, og de fleste avforreningsgårdene hadde